

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Kulturministeren ga verv til venner - går av

Jeg er kjenner at feilen jeg har gjort er svært av vålig brudd på habilitetsreglverket. I dag trekker kultur- og likestillingsminister Annette Tretteberg stuen seg som statsråd. Det er fordi hun skal ha utnemnt flere venner av henne til ulike verv i kultursektoren. Jonas Gar Større sier til pressen at dette skjer etter at departemange har advart henne flere ganger. Hun har også brutt habilitetsreglene og har vist manglene kunnskap om reglene og hva det betyr å være inn av bil.

Hva skjedde nå, egentlig?

Du hører rekord forklart fra Aftenposten.

Mitt navn er Philipp Ajo Hansborg, og i dag har vi med oss politisk journalist, Guro Åsoren.

Jeg er utrolig lei meg for at mine feil også går ut over andre.

Alle de fantastiske venner skal i kultur- og likestillingssektoren, partiet, kollegaene mine i regjering og alle andre er nå skuffa.

Jeg er derfor orientert statsministeren om at jeg tar konsekvensen av mine feil og går av.

Det var en veldig prege kulturminister som møtte pressen.

Det var ganske tung stemning i lokale, og det var helt sildet når hun gikk opp på tallestolen med en sånn power suit.

Det hun forteller er at hun har gjort grovefeil kytte til egenabilitet som minister, og 30-verkstjen hun slet med å holde tåren tilbake.

Det var tidlig at det kostet å stå der og fortelle verden at hun nå går her som statsråd.

Hva er bakgrunnen for at 30-verkstjen går av nå?

13 juni så fikk operane nytt styre, og norsk opera og ballet er heleid av staten og underlagt kulturdepartementet som 30-verkstjen leder.

Og kulturministeren har derfor ansvaret for hvem som sitter i dette styret.

Og i det nivakte styret sitter nå en dame som heter Renate Larsen.

Det vakker turministeren selv som i december i fjord foreslo Larsen til dette styreverve.

Hvem er Renate Larsen?

Renate Larsen er styrleder for Helsenord og i tillegg til å være administraten direktør og gründer for ocean food.

Og så er hun veldig gode venninne av nette tettepakstjen, og dette er godt dokumentert i sosiale medier.

På et bilder fra 2019 kan man se nette tettepakstjen og Renate Larsen iført badighetet i en badestamp,

med teksten på bildet 5-tettet for tiden ykled badighetet.

Og det er også bilder fra ferreturier, vinkveller, karakturer og så videre.

Men det er jo ikke bare utnevnelsen av Renate Larsen som 30-verkstjen er innabili.

Hun har også utnemnt Bård Nylin til et styreverv og foreslått Tina Stigler til et annet.

Hvem er disse to da?

Bård Nylin er en AP-politiker som tettepakstjen har kjent i flere år.

Det er blant det han skrev boksammen, han er fader til tettepakstjen Sønn, og i 2021 fikk han vervet som medlem av likstillings- og mangfoldsutvarer.

Og i april i år ble han også oppnendt som ja, styrrepresentant i Norsk Folkemuseum.

Når det gjelder Tina Stigler, så var hun et navn som tettepakstjen anbefalt etter vervet som styrmedlem

i det nasjonale scene i Bergen til i år.

Og Stigler er også nærvæn av tettepakstjen, og tettepakstjen er også fader til Stiglers barn. Men Stigler har ikke ble satt inn et verv, det er snakk om en anbefaling.

Det er jo ikke så lenge siden Arbeidspartiet i politiker og kunnskapsminister Tonje Brenna meldt at hun var inn av bil i en sak, hun hadde blant annet også i et verv til en nærvæn.

Guro, har disse sakne noen likheter?

Ja, det tenker jeg at de har.

Jeg tenker at begge sakne handler om at statsrådene er en alt fordålig forståelse av hva som gjør en inn av bil.

Og så er det santet når de tiltret samme statsråde, så får de en grundig innføring i habilitetsreglene. Og det blir også bitt om å opplyse om eventuelle koblinger og generelt mennesker og venner som kan gjøre man inn av bil i en rolle som statsråd.

Men det som skyller sakene er at Kulturministeren direkte har utnemnt å foreshått venner til styrer, og hun har vært klar over at hun har vært inn av bil, og har utnemnt likevel til tross for advarsle fra Departementet.

Hun har utnemnt to gode venner som hun har inn av bil overfor til verv i virksomhet, i sin portefølge. Og med flere anledninger foreslått nærre venner, hun er inn av bil overfor til andre styrer og verv. Og dette har skjedd også etter advarsler fra Departementet.

Det dreier seg om viktig verv med honorare opp mot kroner 90.000.

Og det er summen av dette som gjør at Annette og jeg karakteriserer dette som svært avvålige feil. Men det Trettebergstuen forteller på preskonferensen om sitt vennskap til disse tre er at hun ikke selv forstår sin innabilitet.

Hvor går denne grenser for innabilitet egentlig?

Ja, det er et veldig godt spørsmål.

Og det er jo betimelig å stille spørsmål ved at man ikke vil ha forstått sin egen innabilitet mye tidligere.

Og habilitetet funker sånn at er det en relasjon som bidør til å svække tilletten til en person's upartisket, da er man innabil.

Og for Trettebergstuen, sin del, betyr det at man ikke skal kunne lure på om de som blir valgt, for eksempel styr i operan,

er valgt fordi det er venn akkuratministeren og ikke fordi de er flinke på det du holder på med og burde sitte til å styre.

Og det er hver enkelt statsfattig ansvar å vurderere sin egen habilitet.

Og du skal selv vite hva som er denne relasjonen er, hvem som er vendene, og det gjør man jo også. I dette tilfellet er det ganske klare brydpabilitetsreglene, og derfor måtte hun gå av.

Ok, så hva skjer nå da med Trettebergstuen?

Ja, nå har jo nettet Trettebergstuen gått av som kultur- og likestilingsminister, så det vil jeg si at lederen av Labourpartiet, Jonas Gass Døre, statsminister, må nå finne en ny kulturminister.

Og det har han sagt i dag at mest sandsynligst vil skje på onsdag.

Og hva skjer med de vennene som nettet Trettebergstuen har oppnemnt i ulike styreverv nå nå?

Ja, det gjennstår å se egentlig. Hvis det er sånn at Trettebergstuen blir reklært inn i en bil, blir nok utnevnelser av Renate Larsen, og Bård Nylin er klært uillige.

Og det er trolig at det blir nye utnevnelser.

Du har hørt en kort forklart fra Aftenposten.

[Transcript] Forklart / Kort forklart: Kulturministeren ga verv til venner - går av

Det var Jenny Følan og meg, Philip A. Johannesborg, som laget denne episoden, og lyden du har hørt er hentet fra NTB.

Etter 13 år som pilot, hoppet Kristine Lorang boksta av litt alt inn.

Fulte grøndedrømmen og startet bastuppedriften Kuk Oslo, og i dag kan hun skilte med 9 bastur og 32 ansatte.

Reinskap er ikke det jeg er best på, så for meg er det opplagt at vi skal hjelpe her.

Vi har en reinskapsfører som forstår vår bransje, og de hjelper oss å ta i bruk automatiseringen, og alle de smarte løsningene som finnes i Reinskapsprogrammet TripleTex.

Vi har brukt TripleTex sin oppstart, og kan genuint anbefale det til andre.

Nå kan du prøve det veldig fleksible Reinskapsprogrammet TripleTex gratis i 14 dager på TripleTex NO gratis.